

Nieuwsbrief nr. 5 oktober 2020

1. Bijna onvoorstelbaar....

Bovenstaande foto geeft, nog geen jaar geleden, beeld van de sprengenwandeling van de OKRR in Laag-Soeren. Joram van Breda neemt ons mee naar de oorsprong van het "heilzame" water.

Het is herfst, 17 november 2019.

Dorpswandelingen, excursies, lezingen, behoorden tot de normale bedrijvigheid van onze Kring. Zeker in dat jubileumjaar. Hoe groot is het contrast dit jaar. Oorzaak hoeft niet uitgelegd te worden.

We hopen van harte dat we binnen afzienbare tijd weer in deze oude gewoonten kunnen vervallen.

2. Veel belangstelling voor de cursus Velpologie.

Het is een experiment, in Coronatijd in de achtertuin bedacht: een cursus over dorpsgeschiedenis.

Ontmoetingscentrum De Paperclip in Velp heeft daar ruimte voor en de OKRR bleek in staat om op korte termijn 5 "docenten" te organiseren.

Op 2 september om 21.00 uur kon men zich aanmelden via de website. De twintig plaatsen waren na een kwartier volgeboekt.

Alle 5 sprekers bleken vervolgens bereid ook een middagvoorstelling te geven. Voor deze extra mogelijkheid meldden zich maar liefst 49 personen.

De 20 plaatsen werden onder hen verloot.

Een volgende cursus in Velp is het overwegen waard.

Wellicht ook een idee om dit in andere dorpen op touw te gaan zetten?

3. Verhalenproject "Terug naar huis" van start.

Journalist Marjon Weijzen (Rheden) en fotograaf Jikke Göbel (De Steeg) hadden net de financiering rond voor hun project 'Terug naar huis', toen de coronacrisis uitbrak. In dit verhalenproject worden ouderen geïnterviewd en vervolgens geportretteerd tijdens een uitstapje naar 'een vroeger thuis'.

Marjon en Jikke pasten het project aan volgens de regels van de RIVM, en vonden zowel schrijf- als verteldeelnemers die - juist nu! - wilden meedoen. Eén van de vertellers is ons lid Hermien Rijnbende, uit de Groenestraat in Rheden. Riek Vleeming-Wijlhuizen, ook uit Rheden, deed eerder al mee aan een pilot. Ze groeide op aan de Waterstraat in Velp. Op de plek van haar ouderlijk huis staat nu nieuwbouw: een huis met een palmboom in de tuin. Als uitstapje gingen we koeien melken bij boer Bert Lubbers (IJselloord aan de

Schaapdijk). Bij de boerenkoffie bleek dat Riek en Bert eindeloos konden doorpraten over bekenden van vroeger. Een verslag over haar uitstapje 'terug naar de boerderij', en meer informatie over het project, leest u hier: <https://rheden.nieuws.nl/nieuws/156613/terug-naar-de-boerderij/>

Voor de verhalenbundel zoeken Jikke en Marjon nog crowdfunding via Voordekunst. Uw donatie of voorintekening wordt zeer gewaardeerd. Jikke en Marjon bieden ook andere leuke tegenprestaties, zoals een fotosessie of een interview.

In het project wordt samengewerkt met Ons Raadhuis, Rhederhof en Oudheidkundige kring Rheden-Rozendaal. Het wordt ondersteund door Cultuurbedrijf RIQQ, gemeente Rheden, provincie Gelderland, Stichting Rhederhof-Beheer en het Oranjefonds.

Marjon Weijzen 06-27061942 www.marjonweijzen.nl

4. Algemene vergadering.

De algemene vergadering van onze vereniging was verplaatst naar woensdagavond 30 september (gisteren dus). Met 29 aanwezige leden pasten we net binnen de geldende coronaregels.

Meest opmerkelijke van deze bijeenkomst was het afscheid van voorzitter Jan Jansen. Meer dan 8 jaar is hij in het bestuur actief geweest waarvan 6 jaar als voorzitter.

Vicevoorzitter Willem Kleijn roemde Jan om zijn doorzettingsvermogen. Zeker betreft dat de huisvesting van de OKRR en het archief in Laag-Soeren. Ook de organisatie van het jubileumjaar 2019 nam Jan voor zijn rekening.

Mede door zijn grote maatschappelijk netwerk heeft de OKRR onder zijn leiding flinke stappen vooruit gezet.

Bloemen, wijn en een paar speciale voorwerpen uit de plaatselijke kerkgeschiedenis, aangeboden door Hilde Brekelmans, werden door Jan in dankbaarheid aanvaard. Een flink applaus onderstreepte de grote waardering voor zijn werk voor de kring.

Tevens werd Antoinette Evers toegevoegd aan het bestuur.

Zij stelt zich voor aan het eind van deze nieuwsbrief.

5. Ambt & Heerlijkheid 208/209.

De activiteiten rondom het behoud van de Remise in De Havikerwaard in de vorm van de foto-installatie en de Grote Vertelshow zijn even opgeborgen en worden, zodra de omstandigheden beter zijn, afgestoft en weer onder de aandacht gebracht. Het wonderlijke verhaal ervan wordt nu al wel gepubliceerd in twee afleveringen (september- en decembereditie) in het blad van de Oudheidkundige Kring, Ambt en Heerlijkheid, ook verkrijgbaar in de boekhandel).

6. Van de bestuurstafel.

Naast de lopende zaken maakt het bestuur zich momenteel druk over:

- a. De energietransitie in de gemeente Rheden. Dat we van fossiele brandstoffen af moeten is duidelijk. Maar bij grootschalige plaatsing van windmolens, zonneparken etc. dient er wel degelijk rekening te worden gehouden met cultuurhistorische waarden van het landschap. Een brief met deze inhoud is verzonden.
- b. In het kader van forse bezuinigingen heeft één van de fracties in de gemeente Rheden een motie Erfgoedgenoeg ingediend. In een brief geeft de OKRR haar zienswijze middels argumenten op het belang van het erfgoed voor de inwoners en voor het toerismebeleid. Om nog maar te zwijgen over de enorme hoeveelheid tijd die vrijwilligers aan het behoud van dat erfgoed besteden. De OKRR spoort in een brief alle fracties aan juist zuinig te zijn op het gemeentelijk Erfgoed. Niet voor niets heeft de gemeente in 2019 de BNG-Erfgoed prijs gewonnen!
- c. Het aanvragen van de monumentenstatus voor de Wilhelminabank in Velp

Bank in 1923 gemetseld t.g.v. 25 jarig jubileum van Wilhelmina

Wilhelminabank 2020

7. Vraag en antwoord.

In korte tijd kwamen er twee vragen binnen over villa's in onze gemeenten die in de loop der jaren verdwenen zijn.

Villa Nova bleek niet in de gemeente Rheden maar aan de Velperweg in Arnhem te hebben gestaan.

In de uitbreidingsplannen van ENKA en later AKZO heeft de villa het onderspit moeten delven. De geschiedenis van de bewoners echter niet. Een van onze leden, Theo van der Hoeven, heeft het een en ander goed uitgezocht en daarmee de vraagstellers verder geholpen in hun familieonderzoek.

Villa Velperend is in 1875 gebouwd in Worth Rheden, op de hoek waar nu de afslag naar de snelweg is.

De hele geschiedenis van dit pand kwam via enkele leden in samenhang met het Gelders Archief aan het licht. Het voormalige hotel/restaurant is in de jaren 60 (?) met de grond gelijk gemaakt.

En dan nog **een verzoek** van een jubilerend echtpaar dat ooit hun relatie begon tijdens een verblijf in de sporthal bij Avegoor Ellecom. 40 jaar geleden, destijds in gebruik als groepsaccommodatie.

Ook hier waren leden bereid tot rondleidingen, dat leidde tot volgend dankbericht:

Beste mijnheer,

Omdat wij zo genoten hebben van ons bezoek aan de bakermat van onze relatie, de turnhal op landgoed Avegoor, willen wij u nog hartelijk bedanken voor de voortvarendheid waarmee u onze vraag heeft behandeld.

Het bezoek was heel bijzonder en door mijn kennis over de zwarte geschiedenis van het gebouw kreeg het een nog diepere gelaagdheid.

Ook nog een bezoek gebracht aan de gedenktafel bij villa Irene, het kerkhof en de schietbaan van de SS-school Avegoor.

We hopen dat de heer Jansen het ook verhelderend vond.

Hij heeft ons ook veel verteld over de geschiedenis van het landgoed.

Al met al was het heel geslaagd en ons verblijf in het hotel bijzonder.

Met vriendelijke groet,

Hilda en Albert Hamberg, Schoonhoven

8. Boeken en tijdschriften.

Onlangs is het boek "Van goudakker naar dodenakker" verschenen. Geschreven door Thomas Hilhorst, over de Algemene Begraafplaats aan de Harderwijkerweg (3a) te Dieren. Via onze website te bestellen voor € 17,50. Dus www.oudheidkundigekring.nl en dan naar "publicaties" en dan naar "boeken".

Daar vindt u tientallen titels van nieuwe én gebruikte boeken en tijdschriften. Bestellen is vervolgens gemakkelijk middels het invullen van uw gegevens.

In de vorige Nieuwsbrief hebben we u al attent gemaakt op het in november te verschijnen, rijk geïllustreerd, boek 'Biljoen, kasteel bewoners, landgoed'.

9. Nieuw bestuurslid.

Graag wil ik mij als kersvers bestuurslid voorstellen.

In december was ik als vrijwilliger in Kasteel Middachten bij de stand van De Vrienden van Middachten. Toevallig sprak ik de voorzitter Jan Jansen en ons gesprek kwam op de Oudheidkundige Kring Rheden Rozendaal. Mijn interesse werd gewekt omdat ik op zoek ben naar een mooie invulling voor mijn vrije tijd na mijn pensionering. 31 augustus ben ik 65 jaar geworden en over ruim een jaartje ga ik genieten van mijn pensioen.

Na een gesprek met Jan en Harry heb ik toegezegd dat ik interesse heb om deel uit te maken van het bestuur. Gisteren ben ik gekozen als nieuw bestuurslid. Maar wie ben ik? Graag stel ik mij voor. Mijn naam is Antoinette Evers-Bon en ik woon al 26 jaar met veel plezier in het dorp Rheden. Al 42 jaar gehuwd met Bennie Evers, moeder van een zoon en dochter en Oma van 4 mooie kleinkinderen. Trots ben ik op het feit dat ik uit een echt Erfgooiersgezin kom. Ik kan zeggen dat mijn voorouders echte Gooise boeren zijn die een grondstuk(je) hadden van Stad en Lande. De plek waar nu de studio's in Hilversum staan. Het is mooi om zo'n rijke historie te hebben. Hier is het zaadje gelegd waarom ik geïnteresseerd ben in de geschiedenis en mooie oudheidkundige dingen. Het is een voorrecht om in de mooie omgeving van Rheden te wonen met de kastelen, de Posbank en mooie dorpen. Al lezend in het tijdschrift van de Oudheidkundige Kring ben ik er achter gekomen dat Rheden en Rozendaal ook een rijke historie heeft en dat ik nog veel kan leren.

In mijn vrije tijd ga ik graag op stap met mijn man. Wij bezoeken graag musea in combinatie met een bezoek aan een mooie plaats. Wij houden van moderne muziek en bezoeken nog steeds festivals als Pinkpop en Werchter in België. Maar ook de concerten in juli in de tuinen van Middachten. Wij reizen graag de wereld over en genieten dan met name van de cultuur en natuur. Helaas kunnen wij nu niet deze mooie reizen maken. Maar onze herinneringen liggen bij Cuba, Zuid Afrika, Australië en Nieuw Zeeland. En wij hebben nog een paar landen op onze bucketlist.

Momenteel ben ik werkzaam als bestuurssecretaresse bij de gemeente Zevenaar. Ik heb vele jaren ervaring als officemanager. Mijn hart ligt bij het organiseren van evenementen en bijeenkomsten. Al 14 jaar ben ik lid van de Nederlandse Vereniging van Directiesecretaresses (NVD) en ben regioteamlid van de regio Gelderland. Met mijn pensioen in het vooruitzicht stop ik met mijn activiteiten voor de NVD met ingang van 1 januari 2021. Vandaar dat ik nu tijd krijg om mij voor de Oudheidkundige Kring in te zetten.

Ik hoop dat de periode waarin wij nu zitten met alle beperkingen van het Coronavirus volgend jaar minder impact zal hebben op ons leven en dat het dan weer mogelijk is om elkaar te ontmoeten en mooie rondleidingen en bijeenkomsten te organiseren. Iedereen wens ik een goede gezondheid en stay safe.

10. En tot slot.

Heeft u naar aanleiding van deze nieuwsbrief vragen en/of opmerkingen?

Wij horen en zien deze graag: e-mail naar secretaris@oudheidkundigekring.nl.